

วิธีดำเนินงานและวิธีรวบรวมข้อมูล

กลุ่มตัวอย่างประชากร

กลุ่มตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนหญิง และชาย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ และมีธยมศึกษาปีที่ ๓ ของโรงเรียนรัฐบาลในเขตนครหลวงกรุงเทพมหานครบุรีซึ่งผู้วิจัยได้สุ่มมา ๓ แห่ง คือ โรงเรียนสตรีวิทยา โรงเรียนสตรีศรีสุริโยทัย และโรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย ของปีการศึกษา ๒๕๑๔ ประกอบด้วยหญิง ๓๓๒ คน และชาย ๓๔๒ คน รวม ๖๗๔ คน ดังแสดงไว้ในตาราง ๑

ตารางที่ ๑ จำนวนกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเพศ และชั้น

	ชั้น	ม.ศ.๑	ม.ศ. ๓	รวม
	หญิง	๑๗๕	๑๕๓	๓๓๒
เพศ	ชาย	๑๗๗	๑๖๕	๓๔๒
		๓๕๒	๓๑๘	๖๗๐

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลมี ๒ ประเภท คือ

๑. แบบทดสอบแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เป็นแบบทดสอบชนิดรูปภาพ เป็นภาพถ่ายเส้นขาวดำจำนวน ๖ ภาพ ของ อนันต์ จันทรกีวี่

อนันต์ จันทรกีวี่, เรื่องเกม

๒. แบบสำรวจบุคลิกภาพแบบแสดงตัว และเก็บตัวเป็นแบบสอบถาม
จำนวน ๒๐ ข้อ สร้างขึ้นโดย ชูศักดิ์ ชัมภลลิขิต^๒

วิธีดำเนินการ

๑. วิธีดำเนินการสอบแบบทดสอบแรงจูงใจไม่สัมฤทธิ์ ดำเนินการสอบ
เป็นกลุ่ม (Group test) มีคู่มือการสอบให้นักเรียนทุกคนโดยผู้กรวมอยู่กับแผ่น
กระดาษคำตอบ และสมุดภาพซึ่งมีภาพบรรจุอยู่ ๒ ภาพ ขบวนการดำเนินการสอบมี
ดังนี้

- ก. แจกแบบทดสอบและกระดาษคำตอบ
- ข. ผู้ดำเนินการสอบอ่านคู่มือของการสอบให้นักเรียนฟังพร้อมทั้งให้
นักเรียนอ่านตามไปช่วย (รายละเอียดของคู่มือแบบทดสอบแรงจูงใจไม่สัมฤทธิ์แสดง
ไว้ในภาพผนวก ข.)
- ค. เมื่อนักเรียนเข้าใจวิธีทำก็แล้ว ให้ลงมือทำแบบทดสอบใน
กระดาษคำตอบที่แจกให้
- ง. เมื่อนักเรียนทำหมดเวลาตามที่กำหนด ผู้ดำเนินการสอบเก็บ
กระดาษคำตอบ และตัวแบบทดสอบคืน

๒. วิธีดำเนินการสำรวจบุคลิกภาพแบบเก็บตัวและแบบแสดงตัวดำเนิน
การสำรวจเป็นกลุ่มมีขบวนการดังนี้ คือ

- ก. แจกแบบสำรวจบุคลิกภาพแบบเก็บตัว และแบบแสดงตัว
- ข. ผู้ดำเนินการสำรวจอ่านคู่มือพร้อมทั้งให้นักเรียนอ่านตามไปช่วย
จนนักเรียนเข้าใจวิธีการตอบ (ภาคผนวก ข.)

^๒ชูศักดิ์ ชัมภลลิขิต, "การสร้างแบบสำรวจบุคลิกภาพแสดงตัวเก็บตัว,"
งานวิจัยประกอบการศึกษาวិชา Foundation of Measurement วิทยาลัยวิชา
การศึกษา, ๒๕๑๓.

ค. ให้นักเรียนเขียนรายละเอียดเกี่ยวกับชื่อ ชั้น เพศ อายุ อาชีพ บิคา และการศึกษาของบิคา ลงในแบบสำรวจบุคคลิกภาพจนเสร็จเรียบร้อยแล้วจึงให้ลงมือทำ

ง. เมื่อหมดเวลาตามที่กำหนดให้ผู้ดำเนินการสำรวจจะเก็บรวบรวมแบบสำรวจบุคคลิกภาพไว้ทุกฉบับ

ระบบการให้คะแนนแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

ใช้ระบบการให้คะแนนแบบวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis) จากเรื่องที่เขียน โดยยึดหลักของ แอทกินสัน (Atkinson) และ แมคเคลเลน^๓ (McClelland) (ภูภาคผนวก ค.) ซึ่งมีใจความสำคัญของการให้คะแนนดังนี้ คือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ การให้คะแนนแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ จะให้คะแนนได้เมื่อเรื่องจินตนาการที่เขียนนั้นได้แสดงออกซึ่งจินตนาการ ดังต่อไปนี้

๑. จินตนาการใฝ่สัมฤทธิ์ (AI) จะให้คะแนนได้เมื่อเรื่องในจินตนาการนั้นกล่าวถึง

ก. การแข่งขันกับมาตรฐานอันดีเลิศ คือ

(๑) เรื่องที่แสดงต้องมีลักษณะที่แสดงถึงกิจกรรมของการแข่งขัน (แต่ไม่ใช่การก้าวร้าวโดยตรง) เพื่อให้บรรลุผลสำเร็จที่ทัดเทียมหรือดีกว่างานของคนอื่นที่ยึดเป็นมาตรฐานได้

(๒) ถ้าเรื่องเกี่ยวกับการแข่งขันนั้นไม่มีการกล่าวถึงความพยายามที่จะเอาชนะ หรือต้องการให้ใครได้ผลสำเร็จอย่างชัดเจน ก็พิจารณาอีกว่าการกระทำนั้น ๆ มีความรู้สึกที่เกี่ยวกับความสำเร็จอยู่ในวัตถุประสงค์หรือไม่ ถ้ามีก็ให้คะแนน

^๓Atkinson, *loc. cit.*, p. 179 - 218.

(๓) ถ้ามาตรฐานของความถี่ไม่เกี่ยวข้องกับการแข่งขัน จะไม่ให้คะแนนเรื่องลักษณะนี้ เราให้คะแนนเป็นจินตนาการได้สัมฤทธิ์หรือไม่ขึ้นอยู่กับลักษณะของคำที่ใช้

ข. ความสำเร็จที่มีลักษณะเป็นเอกลักษณ์ เป็นการแสดงออกที่ตั้งใจ จะทำจริง ๆ มากกว่าจะทำอย่างขอไปที เป็นจินตนาการที่แสดงถึงความสำเร็จของบุคคลในงานที่มีลักษณะพิเศษเฉพาะตัว เช่น การประดิษฐ์ งานศิลปะสร้างสรรค์ หรืองานอื่น ๆ ที่สามารถจัดเข้าตามเกณฑ์ดังกล่าวก็ให้คะแนนได้

ค. การเกี่ยวข้องกับโครงการระยะยาวที่นำไปสู่ความสำเร็จ เช่น ความพยายามที่จะเป็นนายแพทย์ ความต้องการความสำเร็จในชีวิต ต้องการเป็นนักประดิษฐ์ นักกฎหมาย ซึ่งงานเหล่านี้ต้องใช้เวลาในการพยายามเป็นช่วงระยะเวลา และต้องมีการแข่งขันกับมาตรฐานของความถี่เลิศ

เรื่องที่บรรจุมาตรฐานทั้ง ๓ ประการ แม้เพียงอย่างใดอย่างหนึ่ง ก็ให้คะแนนเป็น ๑ สำหรับจินตนาการได้สัมฤทธิ์ (AI) และให้คะแนนได้เพียงครั้งเดียว สำหรับเรื่องนั้นแม้ว่าจะมีการกล่าวถึงลักษณะ เช่นนี้หลายครั้งก็ตาม

๒. จินตนาการที่ยังมีข้อสงสัย (TI) ให้คะแนนเป็น ๐ เมื่อเรื่องบางเรื่องที่เราเขียนนั้นได้บรรจุเรื่องราวที่พอจะอ้างอิงถึงสัมฤทธิ์ผลได้ แต่ยังไม่สามารถจัดเข้าไปในหลักเกณฑ์ทั้ง ๓ ประการดังกล่าวข้างต้นได้ เรื่องเช่นนี้เราให้คะแนนเป็นจินตนาการได้สัมฤทธิ์ที่ยังมีข้อสงสัย และจะไม่มีมีการให้คะแนนในส่วนย่อยอื่น ๆ อีกต่อไป ยุติการให้คะแนนสำหรับเรื่องนั้นทั้งหมด

๓. จินตนาการที่ไม่เกี่ยวข้อง (UI) ให้คะแนนเป็น ๐ สำหรับเรื่องที่ไม่ใช่หลักฐานที่พอจะอ้างอิงได้ว่ามีลักษณะแสดงถึงเป้าหมายสัมฤทธิ์ และจะไม่ได้รับการให้คะแนนในส่วนย่อยอื่น ๆ สำหรับเรื่องนั้นอีกต่อไป

เฉพาะจินตนาการที่สามารถให้คะแนนเป็นจินตนาการได้สัมฤทธิ์ได้เท่านั้นที่จะได้รับการพิจารณาให้คะแนนในส่วนย่อยอื่น ๆ ต่อไปได้ ถ้าเรื่องใดไม่มีจินตนาการ

ไผ่สัมฤทธิ์ก็จะไม่พิจารณาให้คะแนนแรงจูงใจส่วนย่อยอื่น ๆ การให้คะแนนจะยุติเพียงนั้น

๔. สภาพของความตองการไผ่สัมฤทธิ์ (Need = N) ให้คะแนนเป็น ๑ เมื่อตัวละครสมมุติในเรื่องนั้นแสดงความต้องการ ความตั้งใจต่อความสำเร็จให้คะแนนใดเรื่องละเพียงครั้งเดียว

๕. กิจกรรมเพื่อไปสู่เป้าหมายสัมฤทธิ์ (I+, I?, I-) จะให้คะแนนอย่างไรให้คนที่ผลลัพธ์ของเรื่องนั้น ถ้าประสบความสำเร็จให้คะแนนเป็น I+ ถ้ายังไม่แน่ใจให้คะแนนเป็น I? ถ้าประสบความสำเร็จล้มเหลวให้คะแนนเป็น I- ผู้ให้คะแนนจะเป็นผู้ตัดสินว่าจะเป็น I+ I? หรือ I- แล้วให้คะแนนเป็น ๑ และให้คะแนนใดครั้งเดียว

๖. สภาพการคาดหวังในเป้าหมายสัมฤทธิ์ (Ga+, Ga-) ให้คะแนนใดเมื่อตัวละครสมมุติในเรื่องแสดงการคาดหวังต่อความสำเร็จในเป้าหมาย ถ้าแสดงความคาดหวังที่แน่ใจว่าจะสำเร็จให้คะแนนเป็น Ga+ มีคะแนนเป็น ๑ ถ้าแสดงความคาดหวังที่ยังไม่แน่ใจว่าจะสำเร็จหรือไม่ หรือกำลังเป็นทุกข์เป็นกังวลในความล้มเหลวที่อาจจะเกิดขึ้น ให้คะแนนเป็น Ga- มีคะแนนเป็น ๑ ในเรื่องเดียวกันนั้นจะให้คะแนนใดทั้ง Ga+ และ Ga- แต่ให้คะแนนใดเพียงอย่างละ ๑ ครั้ง สำหรับเรื่องนั้น

๗. อุปสรรคหรือสิ่งที่มาขัดขวาง (Bp, Bw) จะให้คะแนนใดเมื่อเรื่องนั้นแสดงถึงการมีอุปสรรคมาขัดขวางต่อการดำเนินไปสู่เป้าหมาย อุปสรรคมี ๒ ประการ คือ อุปสรรคภายในตัวบุคคลเอง (Bp) ให้คะแนนเป็น ๑ และอุปสรรคจากสิ่งแวดล้อม (Bw) ให้คะแนนเป็น ๑ ในแต่ละเรื่อง จะให้คะแนนใดทั้ง ๒ อย่าง แต่ให้คะแนนใดอย่างละเพียงครั้งเดียว

๘. แรงสนับสนุนจากภายนอก (Nup) จะให้คะแนนใดเมื่อจินตนาการนั้นแสดงถึงการได้รับความช่วยเหลือจากผู้อื่น การให้กำลังใจ การแสดงความเห็นอกเห็นใจจากคนอื่น ให้คะแนนเป็น ๑

๙. สภาพของการมีอารมณ์ (G+,G-) เป็นสภาวะของการมีอารมณ์ที่มี
 ส่วนเกี่ยวข้องกับความสำเร็จในเป้าหมายให้คะแนนเป็น G+ มีคะแนนเป็น ๑
 เมื่อตัวละครสมมุติในเรื่องแสดงถึงความเพิกเพลินใจ มีความสุข พอใจ ภูมิใจ มี
 ข้อเสียดต่อความสำเร็จที่เขาได้รับ และให้คะแนนเป็น G- มีคะแนนเป็น ๑ เมื่อตัว
 ละครในเรื่องนั้นแสดงถึงความเสียใจ โกรธ ต่อการไม่ได้รับความสำเร็จในเป้าหมาย
 ทั้ง G+ และ G- สามารถให้คะแนนได้ทั้ง ๒ อย่างในเรื่องเดียวกันได้ แต่ให้
 คะแนนได้เพียงครั้งเดียว

๑๐. จุดเด่นของเรื่องที่เกี่ยวข้องกับความสำเร็จ (Ach Th) จะให้
 คะแนนใดต่อเมื่อเรื่องนั้นไ้พิจารณาถึงความสำเร็จของตัวละครสมมุติในเรื่องอย่าง
 ตลอด มีการดำเนินที่บ้สาระของความสำเร็จที่เด่นชัดมาก ให้คะแนนเป็น ๑

สรุปการให้คะแนนแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ แสดงในตารางที่ ๒

ตารางที่ ๒

การให้คะแนนแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

ลักษณะของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์		คะแนน
AI	: จินตนาการใฝ่สัมฤทธิ์	๑
TI	: จินตนาการที่ยังมีข้อสงสัย	0
UI	: จินตนาการที่ไม่เกี่ยวข้อง	0
N	: สภาพของความต้องการสัมฤทธิ์	๑
I+, I-, I?	: กิจกรรมเพื่อไปสู่เป้าหมายสัมฤทธิ์	๑
Ga+	: สภาพการคาดหวังในเป้าหมายเชิงปฏิฐาน	๑
Ga-	: สภาพการคาดหวังในเป้าหมายเชิงนิเสธ	๑
Bp	: อุปสรรคจากภายในตัวของบุคคล	๑
Bw	: อุปสรรคจากสิ่งแวดล้อมภายนอก	๑
Nup	: แรงสนับสนุนจากภายนอก	๑
G+	: สภาพอารมณ์เชิงปฏิฐาน	๑
G-	: สภาพอารมณ์เชิงนิเสธ	๑
Ach Th	: จุดเด่นของเรื่องเกี่ยวกับความสำเร็จ	๑

คะแนนรวมของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของบุคคลในจินตนาการจากภาพภาพหนึ่ง
รวมกันแล้วจะได้คะแนนไม่เกิน ๑๑ คะแนน

ระบบการให้คะแนนแบบสำรวจจุดลักษณะแบบเก็บตัว และแสดงตัว

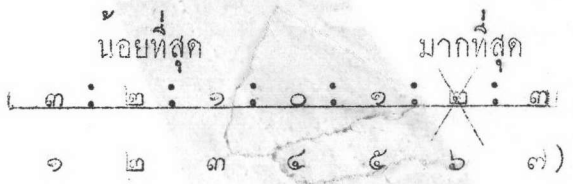
๑. แล่นำหนักในตาราง (scale) ซึ่งเป็นเลขไม่ติดเครื่องหมาย เพื่อความสะดวกในการคิดคำนวณ

ก. ข้อที่แสดงพฤติกรรมชนิดแสดงตัว จะให้นำหนักของคะแนนโดยเริ่มต้นจากน้อยที่สุด ซึ่งเท่ากับ ๑ ไปหานำหนักมากที่สุด ซึ่งเท่ากับ ๗

ตัวอย่าง :

ข้าพเจ้าเป็นคนขาสั่งคมงาย

(นำหนักของคะแนน

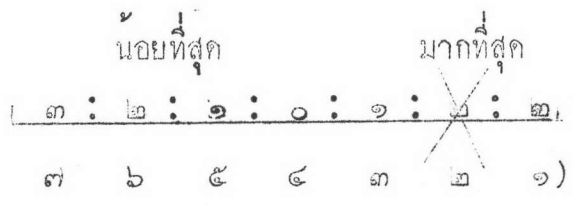
ผู้ที่เลือกตอบช่วงที่ ๖ ทางด้านมากที่สุด ได้รับ คะแนน = ๖ คะแนน

ข. ข้อที่แสดงพฤติกรรมชนิดเก็บตัว จะให้นำหนักของคะแนนกลับกัน คือ ช่วงน้อยที่สุดจะมีค่าเท่ากับ ๗, และช่วงมากที่สุดจะมีค่าเท่ากับ ๑

ตัวอย่าง :

ผู้คนทั่วไปมักทำให้ข้าพเจ้าผิดหวัง

(นำหนักของคะแนน

ผู้ที่เลือกตอบช่วงที่ ๒ ทางด้านมากที่สุด จะได้รับคะแนน = ๒ คะแนน

๒. เมื่อกำหนดเช่นนี้แล้ว ผู้ได้รับคะแนนมาก หมายถึง ผู้มีลักษณะแบบแสดงตัว และผู้ได้รับคะแนนน้อย หมายถึง ผู้มีลักษณะแบบเก็บตัว

๓. เมื่อตรวจครบแล้ว นำคะแนนที่ได้แยกตามตัวแปรที่ต้องการ แล้วนำผลไปวิเคราะห์

๔. ข้อที่แสดงลักษณะแบบแสดงตัว คือ ๑ ถึง ๑๑, ๒๕ ถึง ๒๖, ๓๘ ถึง ๓๙, ๔๘ ถึง ๕๐ และ ๕๓

๕. ข้อที่แสดงลักษณะแบบเก็บตัว คือ ๑๒ ถึง ๑๔, ๒๗, ๓๔ ถึง ๓๗, ๕๑ ถึง ๕๒, และ ๕๔ ถึง ๖๐

ความเชื่อถือไคของเครื่องมือ

๑. แบบทดสอบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ซึ่งสร้างโดย นายอนันต์ จันทร์แก้ว โดยนำไปศึกษากับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๗ จำนวน ๑๕๐ คน ผู้วิจัยใช้การหาค่าความเชื่อถือไคของเครื่องมือควยวิธีแบ่งครึ่ง (Split-half method) ไคค่าสัมประสิทธิ์ของความเชื่อถือไค .๖๖ ถึง .๗๔ และไคค่าสัมประสิทธิ์ของความเที่ยงตรง .๕๓ ถึง .๗๓

ในการวิจัยครั้งนี้ ได้นำมาหาค่าความเชื่อถือไค ควยวิธีแบ่งครึ่ง (Split-half method) ไคค่าสัมประสิทธิ์ของความเชื่อถือไค .๗๐

๒. แบบสำรวจบุคลิกภาพแบบเก็บตัว และแบบแสดงตัว ซึ่งสร้างโดย นายชูศักดิ์ ชัมภลลิขิต ได้นำไปศึกษากับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ จำนวน ๕๐ คน ผู้วิจัยใช้การหาค่าความเชื่อถือไคของเครื่องมือควยวิธีแบ่งครึ่ง (Split-half method) ไคค่าสัมประสิทธิ์ของความเชื่อถือไค .๕๕ และไคค่าสัมประสิทธิ์ของความเที่ยงตรง .๖๔

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำมาหาค่าความเชื่อถือไคควยวิธีแบ่งครึ่ง (Split-half method) ไคค่าสัมประสิทธิ์ของความเชื่อถือไค .๖๗

๔ อนันต์ จันทร์แก้ว, เรื่องเดิม
๕ ชูศักดิ์ ชัมภลลิขิต, เรื่องเดิม

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

๑. หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Person's Product moment correlation) ระหว่างคะแนนบุคลิกภาพแบบเก็บตัว และแบบแสดงตัว และคะแนนแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และทดสอบความมีนัยสำคัญของค่าสหสัมพันธ์ (r_{xy}) ที่คำนวณได้
๒. หาค่าเฉลี่ยของคะแนนบุคลิกภาพแบบเก็บตัว และแบบแสดงตัว และคะแนนแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนชาย และนักเรียนหญิง
๓. หาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่อคุณลักษณะการกระจายของข้อมูล ถ้ามีค่าสูง แสดงว่า คะแนนที่ไถ่กระจุกกระจายกันมาก หรือ แตกต่างกันมาก ถ้ามีค่าต่ำ แสดงว่า คะแนนที่ไถ่กระจุกกระจายน้อย หรือมีคะแนนใกล้เคียงกันทั้งกลุ่ม
๔. คำนวณอัตราส่วนวิกฤต (z) เพื่อทดสอบความมีนัยสำคัญของความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ย ของคะแนนที่ไถ่จากแบบสำรวจบุคลิกภาพแบบเก็บตัว และแบบแสดงตัว และแบบทดสอบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนชาย และนักเรียนหญิง
๕. วิเคราะห์ความแปรปรวน (analysis of variance) แบบ one way analysis of variance เพื่อทดสอบความมีนัยสำคัญ ของความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของคะแนนที่ไถ่จากแบบทดสอบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนที่มีคามืออาชีพต่างกัน และของนักเรียนที่ ปิคามือการศึกษาต่างกัน